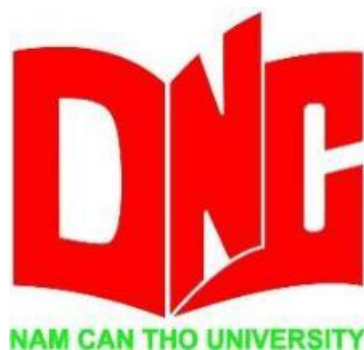

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

NGUYỄN LÊ NHƯ ANH

**PHÁP LUẬT
VỀ KINH DOANH PHÂN PHỐI VÀ BÁN LẺ
XĂNG DẦU - THỰC TIỄN THỰC HIỆN
TẠI THÀNH PHỐ CẦN THƠ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ CHUYÊN NGÀNH LUẬT KINH TẾ

CẦN THƠ – NĂM 2023

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

NGUYỄN LÊ NHƯ ANH

**PHÁP LUẬT
VỀ KINH DOANH PHÂN PHỐI VÀ BÁN LẺ
XĂNG DẦU - THỰC TIỄN THỰC HIỆN
TẠI THÀNH PHỐ CẦN THƠ**

**Ngành: Luật Kinh tế
Mã ngành: 8.38.01.07**

LUẬN VĂN THẠC SĨ CHUYÊN NGÀNH LUẬT KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM TRÍ HÙNG

CẦN THƠ – NĂM 2023

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan kết quả đạt được trong Luận văn với đề tài “*Pháp luật về kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu – thực tiễn thực hiện tại thành phố Cần Thơ*” là sản phẩm của riêng cá nhân tôi được tổng hợp từ nhiều nguồn tài liệu. Tất cả các tài liệu tham khảo đều có xuất xứ rõ ràng và được trích dẫn hợp pháp.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm theo quy định cho lời cam đoan của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

NGƯỜI CAM ĐOAN

Nguyễn Lê Như Anh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	III
MỤC LỤC	IV
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, VIẾT TẮT	VII
LỜI MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ HOẠT ĐỘNG KINH DOANH PHÂN PHỐI VÀ BÁN LẺ XĂNG DẦU	9
1.1. Khái niệm và đặc điểm của hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu.....	9
<i>1.1.1. Khái niệm hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>9</i>
<i>1.1.1.1. Khái niệm xăng dầu.....</i>	<i>9</i>
<i>1.1.1.1. Khái niệm hoạt động kinh doanh xăng dầu.....</i>	<i>10</i>
<i>1.1.1.2. Khái niệm hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu.....</i>	<i>11</i>
<i>1.1.2. Đặc điểm của hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>12</i>
1.2. Mô hình kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu	14
<i>1.2.1. Tổ chức và hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu.....</i>	<i>14</i>
<i>1.2.2. Các mô hình kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>16</i>
<i>1.2.2.1. Tổng đại lý kinh doanh xăng dầu.....</i>	<i>16</i>
<i>1.2.2.2. Đại lý bán lẻ xăng dầu.....</i>	<i>17</i>
<i>1.2.2.3. Thương nhân nhận quyền bán lẻ xăng dầu</i>	<i>18</i>
<i>1.2.2.4. Cửa hàng bán lẻ xăng dầu.....</i>	<i>20</i>
1.3. Quy định pháp luật về hoạt động phân phối và bán lẻ xăng dầu.....	21
<i>1.3.1. Quy định pháp luật về cấp các loại giấy phép kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>21</i>

<i>1.3.2. Quy định pháp luật về quản lý đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu</i>	23
<i>1.3.3. Quy định pháp luật về quản lý giá bán xăng dầu</i>	26
<i>1.3.4. Quy định pháp luật về các biện pháp an toàn và bảo vệ môi trường của các cơ sở kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	28
TIÊU KẾT CHƯƠNG 1	31
CHƯƠNG 2. THỰC TIỄN THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ HOẠT ĐỘNG KINH DOANH PHÂN PHỐI VÀ BÁN LẺ XĂNG DẦU TẠI THÀNH PHỐ CẦN THƠ VÀ ĐỀ XUẤT HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT	33
2.1. Khái quát tình hình hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu ở Việt Nam	33
2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu tại thành phố Cần Thơ	37
<i>2.2.1. Thực tiễn thực hiện quy định pháp luật về cấp các loại giấy phép kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>41</i>
<i>2.2.2. Thực tiễn thực hiện quy định pháp luật về quản lý đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu</i>	<i>43</i>
<i>2.2.3. Thực tiễn thực hiện quy định pháp luật về quản lý giá bán xăng dầu</i> ..	<i>45</i>
<i>2.2.4. Thực tiễn thực hiện quy định pháp luật về các biện pháp an toàn và bảo vệ môi trường của các cơ sở kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>47</i>
2.3. Đề xuất hoàn thiện pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu	47
<i>2.3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>47</i>
<i>2.3.2. Giải pháp hoàn thiện các quy định pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu</i>	<i>52</i>

TIÊU KẾT CHƯƠNG 2.....	59
KẾT LUẬN.....	61
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	63

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, VIẾT TẮT

Viết tắt	Nguyên nghĩa
UBND	Ủy ban nhân dân
CTCP	Công ty cổ phần
DN	Doanh nghiệp
POS	Thiết bị bán hàng
PV Oil	Tổng công ty Dầu Việt Nam
TNHH MTV	Trách nhiệm hữu hạn một thành viên
CHXD	Cửa hàng xăng dầu
CAGR	Compound Annual Growth Rate: tỷ lệ tăng trưởng kép hàng năm.
IC	vi mạch
USD	Đồng đô la Mỹ

TRANG TÓM TẮT

Xăng dầu là mặt hàng chiến lược, có tầm quan trọng, có tác động mạnh mẽ tới sự phát triển kinh tế và sự ổn định xã hội của mỗi quốc gia; Sự biến động của xăng dầu trên thị trường thế giới ảnh hưởng mạnh mẽ đến hoạt động sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp nói riêng và của nền kinh tế quốc gia nói chung. Tuy nhiên, hiện nay, công tác quản lý nhà nước bằng pháp luật đối với thị trường và hoạt động kinh doanh xăng dầu còn đang trong quá trình hoàn thiện. Pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu còn nhiều bất cập. Và nội dung nghiên cứu này chưa có đề tài liên quan được thực hiện tại thành phố Cần Thơ.

Nhận thức đây là vấn đề cấp thiết và xuất phát từ thực tiễn, tác giả đã lựa chọn đề tài “ ***Pháp luật về kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu - thực tiễn thực hiện tại thành phố Cần Thơ***” để làm luận văn tốt nghiệp Chương trình đào tạo Thạc sĩ Luật Kinh tế, với mong muốn sẽ góp phần nhỏ tìm ra những nguyên nhân của bất cập trong các quy định của pháp luật về kinh doanh xăng dầu nói chung và hoạt động phân phối và bán lẻ xăng dầu nói riêng, qua đó, đưa ra định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật về kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu ở Việt Nam.

Mục tiêu nghiên cứu đề tài: Luận văn này được thực hiện với mục tiêu đề xuất các giải pháp hoàn chỉnh các quy định của pháp luật trong hoạt động kinh doanh xăng dầu để có được các giải pháp toàn diện và hiệu quả, nghiên cứu thực hiện các mục tiêu cụ thể sau: Xác định cơ sở lý luận pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu; Đánh giá thực tiễn thực hiện pháp luật đối với hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu của thành phố Cần Thơ; Đưa ra các giải pháp hoàn thiện pháp luật trong hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu tại Việt Nam nói chung và thành phố Cần Thơ nói riêng.

Bố cục luận văn: Ngoài phần mở đầu; kết luận; mục lục; phụ lục; danh mục tài liệu tham khảo; Luận văn kết cấu theo 02 chương, cụ thể như sau:

Chương 1: Những vấn đề chung về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu.

Chương 2: Thực tiễn thực hiện pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu tại thành phố Cần Thơ và đề xuất hoàn thiện pháp luật.

Thực hiện nghiên cứu đề tài “*Pháp luật về kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu – thực tiễn thực hiện tại thành phố Cần Thơ*” trong khuôn khổ Luận văn Thạc sĩ Luật kinh tế, cho phép tác giả rút ra một số kết luận:

Xăng dầu là mặt hàng chiến lược có tầm quan trọng, có tác động mạnh mẽ tới sự phát triển kinh tế và sự ổn định xã hội của Việt Nam. Xăng dầu là yếu tố đầu vào quan trọng của sản xuất, đồng thời là loại năng lượng có hạn, không thể tái sinh và hiện tại chưa thể thay thế được. Bên cạnh các hoạt động kinh doanh phục vụ phát triển kinh tế – xã hội, xăng dầu còn là mặt hàng dự trữ chiến lược quốc gia. Trong điều kiện mới, việc đảm bảo hiệu quả kinh doanh, tự chủ của doanh nghiệp đồng thời phải đi liền với đảm bảo an ninh năng lượng quốc gia. Khi tiến hành mở cửa thị trường xăng dầu theo xu hướng hội nhập, vấn đề đặt ra là, làm thế nào để đảm bảo cho hoạt động phân phối và bán lẻ xăng dầu vận động tự do theo quy luật cung cầu, tạo dựng môi trường cạnh tranh lành mạnh giữa các doanh nghiệp. Chìa khóa trả lời cụ thể nhất là các quy định pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu tại Việt Nam.

Kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu là hoạt động bán xăng dầu trực tiếp cho người tiêu dùng (bao gồm các cá nhân, tổ chức, đơn vị kinh tế) để tiêu dùng nội bộ; kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu nhằm mục đích sinh lợi. Hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu được hiểu là hệ thống phân phối bán lẻ xăng dầu thông qua hệ thống phân phối chính là các cửa hàng bán lẻ xăng dầu trực thuộc các thương nhân kinh doanh xăng dầu theo quy định của pháp luật Việt Nam. Do vai trò hết sức quan trọng của xăng dầu đối với đời sống kinh tế xã hội và đặc điểm kinh doanh sản phẩm này, mà Chính phủ nhiều nước đều can thiệp vào giá cả xăng dầu bằng nhiều hình thức và biện pháp điều tiết, không chế khác nhau và Việt Nam cũng không là một ngoại lệ.

Thực tiễn ở nước ta hiện nay cho thấy, pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu đã có nhiều thay đổi theo cơ chế thị trường và thúc đẩy hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu ngày càng sôi động, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, cũng phải nhìn nhận rằng, cho dù có những thay đổi cơ bản về cơ chế thị trường, nhưng hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu vẫn còn những hạn chế, bất cập. Công tác thanh tra, kiểm tra và quản lý thị trường

thời gian qua vẫn còn nhiều bất cập. Tình trạng xây dựng cửa hàng xăng dầu không nằm trong quy hoạch hoặc chưa được cấp có thẩm quyền chấp thuận còn xuất hiện ở nhiều địa phương; một số cửa hàng xăng dầu không đáp ứng được tiêu chí theo quy định nên chất lượng phục vụ thấp; một số tổ chức, doanh nghiệp xây dựng trạm cấp phát nội bộ nhưng vẫn tự ý bán hàng; một số doanh nghiệp đầu mối, tổng đại lý xăng dầu vẫn bán hàng cho các cửa hàng không nằm trong hệ thống, các cửa hàng xây dựng trái phép nhưng chưa bị xử phạt hoặc nếu xử phạt cũng chỉ ở mức nhẹ nên chưa đủ sức răn đe.

Từ các nghiên cứu lý luận và thực tiễn pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu, cũng như quá trình thực hiện pháp luật trong lĩnh vực này ở Việt Nam hiện nay, Luận văn đã đề xuất các định hướng và giải pháp hoàn thiện pháp luật về hoạt động kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu. Theo đó, việc hoàn thiện pháp luật cần dựa trên các tiêu chí cơ bản nhằm đảm bảo tính ổn định, hiệu quả và minh bạch của thị trường, tạo điều kiện cho doanh nghiệp mọi thành phần kinh tế tham gia thị trường để bảo đảm tính cạnh tranh và tăng nguồn cung xăng dầu, nâng cao hiệu quả quản lý giá bán xăng dầu theo cơ chế giá thị trường, đồng thời, nâng cao vai trò, trách nhiệm của các cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực kinh doanh phân phối và bán lẻ xăng dầu ở nước ta hiện nay.